

OTROŠKA VARNOSTNA OIMPIJADA

KDO: UČENCI 4. a, b

MENTORICI: Lea Florjančič, Ivanka Mišmaš

Policajska uprava Maribor že od leta 2006 izvaja preventivni projekt **OTROŠKA VARNOSTNA OLIMPIJADA**. Od leta 2008 projekt, poleg policije kot nosilca, združuje aktivnosti vseh služb, ki v okolju, kjer živimo in delamo, skrbijo za varnost v ožjem in širšem pomenu.

Breški četrtošolci se vsako leto v začetku maja udeležimo tega tekmovanja. Znanja in spretnosti, potrebne za sodelovanje, pridobijo vsi učenci pri urah naravoslovja, družbe, ŠPORTNEM in TEHNIŠKEM dnevu. Na tekmovanju pa vsak oddelek sodeluje z desetimi tekmovalci.

Dosežki ekip so običajno zelo izenačeni. Pri igrah je potrebne tudi precej sreče. Najpomembnejši cilj olimpijade je vsekakor vsako leto znova dosežen - učenci in učenke imajo znanja, potrebna za zagotovitev lastne varnosti na vseh področjih življenja, v vseh situacijah .

TEKMOVALNA PRAVILA

Člen 1

Organizator tekmovanja je Policijska uprava Maribor.

Člen 2

Pri preventivnem projektu Otroška varnostna olimpijada gre za tekmovanje osnovnošolcev v spoznavanju pravil za preprečevanje negativnih varnostnih pojavov ter odpravljanja njihovih vzrokov in posledic.

Člen 3

Tekmujejo učenci 4. razredov devetletne osnovne šole. Iz posamezne šole tekmujeta največ dve ekipi, možna je dodatna ekipa iz podružnice. Ekipo sestavlja deset učencev in mentor. Najmanjše število sodelujočih tekmovalcev v ekipi je osem učencev.

Posamezna osnovna šola zagotovi, da so vsi tekmovalci učenci 4. razredov. Na samem tekmovanju za njih odgovarja mentor.

Mentor ekipe je dolžan prijaviti vse tekmovalce in morebitne spremembe tekmovalni komisiji najkasneje 15 minut pred začetkom tekmovanja.

Člen 4

Tekmovanje se izvaja na trdi podlagi (zunanja igrišča, telovadnice, dvorane...) ali na travnati podlagi.

Tekmovalne rekvizite priskrbi organizator.

Člen 5

Sistem tekmovanja

Ekipe med seboj tekmujejo v paru (izžrebani vrstni red ali izžrebani pari ekip). V vsaki panogi se istočasno pomerita dve ekipi. Po končani igri se seštejejo točke in se določi vrstni red.

Tekmovanje poteka na štirih tekmovalnih poljih:

- a) poznavanje pravil o varnosti (odgovarja se na postavljena vprašanja),
- b) sestavljanje logotipov (različnih znakov povezanih z varnostjo, interventnih števil 112 in 113, reševalna služba ipd.),
- c) spretnostna vožnja s kolesom in reševanje naloge (112, 113 ipd.) in
- d) požarna vaja (zbiranje vode).

a) V tej panogi tekmujejo vsi tekmovalci, dva tekmovalca na progi (metalec kocke in tekmovalec) po sistemu družabne igre „Človek ne jezi se“. En tekmovalec žreba vprašanja, ostali v ekipi pa odgovarjajo na zastavljena vprašanja. Prvi igralec vrže kocko, skupina pa odgovarja na izžrebano vprašanje. V kolikor odgovorijo pravilno, se igralec na progi premakne za toliko polj, kot je število pik na kocki. V primeru, da pride tekmovalec na modro polje, odgovarja na vprašanje mentor. Ob pravilnem odgovoru mentorja dobi skupina bonus 20 točk. V kolikor odgovor ni pravilen, tekmovalec ostane na istem polju. Za zaključek igre mora tekmovalec vreči točno številko pik na kocki, lahko pa s številom tudi preseže cilj. Vsaka od ekip ima na voljo isto število metov. To pomeni, da ekipa A izvede prvi met kocke, ekipa B pa zadnji met kocke ne glede na to, če je ekipa A pred tem s številom pik na kocki že dosegla ali presežla cilj. V primeru, da ekipi pri zadnjem metu dosežeta enako število pik, se metanje kocke izvaja tako dolgo, da ena od ekip doseže večje število pik na kocki. Zmagovalec dobi 100 točk, poraženec pa 80 točk. Ekipi, ki zadane točno število točk, da doseže zadnje polje „CILJ“, se pripíše bonus 20 točk.

b) V tej panogi tekmujejo vsi tekmovalci. Ekipi se določi naloga (sestava logotipa), ki jo ima med sestavljanjem ves čas na vpogled. Tekmovalci se zberejo za startno črto, na znak stečejo do kock in jih na mestu zložijo, kot zahteva naloga. Vsi tekmovalci v ekipi z dvigom rok označijo zaključek naloge. Zmagovalec dobi 100 točk, poraženec pa 80 točk. Za vsako nepravilno zloženo kocko se ekipi odšteje 10 točk. V kolikor zmagovalec pravilno sestavi logotip, dobi bonus 20 točk.

c) V tej panogi tekmujejo vsi tekmovalci: kolesar s kolesarsko čelado, tekač/i in »rovači«. Kolesar mora med stožci prevoziti določeno pot. Med vožnjo mu tekač prinese vprašanje, ki ga kolesar odpelje do naslednjega tekača, ki odnese vprašanje do »rovačev«, ti pa poiščejo v škatli ustrezno rešitev. Tekoč odnese vprašanje in rešitev nazaj do kolesarja. Kolesar rešitev odpelje do tekača, ki rešitev skupaj z vprašanjem prinese na sodniško mizo.

Pri vsakem postanku se morata tekmovalec na kolesu in tekač udariti z rokami („give me five – petka“). Pri znaku STOP se kolesar ustavi, pogleda levo in desno, nato pa odpelje naprej. Zmagovalec dobi 100 točk, poraženec pa 80 točk.

Minus točke:

- 20 točk:
 - kolesar se ne ustavi pri znaku STOP ali ne pogleda levo in desno,
 - padec s kolesom,
 - je rešitev nepravilna ali
 - številke niso pravilno postavljene;

- 10 točk:
 - kolesar in tekač ne udarita z roko;
- 5 točk:
 - kolesar podre stožec
 - kolesar stopi med vožnjo na tla.

Zmagovalec, ki opravi nalogo brez napake, dobi bonus 20 točk.

d) V tej panogi tekmujejo vsi tekmovalci, ki se zberejo za startno črto, vsi nadenejo čelade. Na znak stečejo do črpalk in prinesejo vodo, s katero napolnijo črpalko (gasilska brenčača ali vedrovka) ter pričnejo s črpanjem. Z vodnim curkom ciljajo odprtino na gasilski steni. V trenutku, ko izpraznijo vodo iz črpalke (vedrovke), ekipa zbrano vodo prinese do sodniške mize in z dvigom rok oznani konec igre. Tekmovalci, ki končajo prej, dobijo 10 točk.

Po opravljeni igri se zbrano vodo uporabi za rezultat igre.

Opravi se meritev zbrane vode, ki je z vodnim curkom uspešno stekla skozi odprtino gasilske stene. Zbrano vodo sodnik zlije v posebno posodo z merilnim sistemom. Ekipa za 1 mm izmerjene vode dobi 0,5 točke (preračunano je 1 liter vode 28 mm oziroma 14 točk).

Člen 6

Določitev vrstnega reda ali zmagovalca.

1. dosežene točke

a) PREDTEKMOVANJE

Na podlagi največ doseženih točk se predvidoma prve tri ekipe iz vsakega predtekmovanja uvrstijo v finale.

b) FINALE

1. mesto - največ zbranih točk,
2. mesto,
3. mesto.

Člen 7

Morebitne pritožbe lahko takoj, po končani tekmi, posamezne ekipe podajo ustno sodniku. Naknadnih pritožb tekmovalna komisija ne upošteva.

Člen 8

Nagrade:

- A) predtekmovanja: priznanja za osvojena mesta in
- B) finale: pokali za osvojena mesta.

Podelitev priznanj in pokalov se izvede takoj po končanem tekmovanju.

Sodniki na tekmovanju so policisti.

Člen 9

Tekmovalci, ki sodelujejo na tem tekmovanju, tekmujejo na lastno odgovornost. Za morebitne nastale poškodbe med tekmovanjem in po njem, organizator ni odgovoren. Vse vodje ekip oziroma mentorje, kakor tudi ostale tekmovalce, naprošamo, da poskrbijo, da ne bo prihajalo do morebitnih poškodb, saj je glavni namen tekmovanja spoznavanje varnostne problematike in druženje.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

VPRAŠANJA O VARNOSTI

Zakaj je nevarno delovanje motornega vozila v zaprti garaži?

- A- ker moti najbližje sosede,
- B- ker se kvari avto,
- C- ker nastaja Ogljikov monoksid, plin brez barve, vonja, okusa in je zelo strupen

Kateri del opreme na kolesu ne sodi med obvezno opremo?

- A- Zvonec
- B- Blatnik
- C- Odsevník

S katero napravo policija kontrolira hitrost vožnje?

- A- Alkomat
- B- Laserskim merilnikom hitrosti/radarjem

Katera žival je posodila svoje ime prehodu za pešce?

- A- Kača
- B- Slon
- C- Zebra

Ali moramo uporabljati varnostne pasove tudi na zadnjih sedežih v avtu?

- A- NE
- B- JA

Trgovina z ogroženimi živalskimi vrstami in izdelki iz njih je prepovedana ker:

- A- so živali nevarne
- B- je potrebno zavarovati ogrožene živalske vrste
- C- živali lahko poginejo

Kako vemo, da smo dovolj trdno pripeti v varnostni sedež v avtomobilu?

- A- Ko stežka med telo in sponko potisnemo prste
- B- Ko nam je najbolj udobno
- C- Ko se lahko v sedežu svobodno premikamo

Kaj stori vojak, da je na terenu manj viden?

- A- ne nosi ročne ure
- B- zamaskira si obraz
- C- ima vedno čiste čevlje

Zakaj ne smemo vreči prazne doze spraya na ogenj?

- A- Ker kovina ne gori
- B- Ker obstaja nevarnost eksplozije
- C- Zaradi smradu

S katero barvo so označene smučarske proge za začetnike?

- A- Z rdečo barvo
- B- Z modro barvo
- C- S črno barvo

Če na stopnišču gori in hiše ne moreš več zapustiti – kaj narediš, dokler ne pridejo gasilci?

- A- Zlezeš pod posteljo
- B- Postaviš se pod tuš.
- C- Pri oknu opozoriš gasilce nase

Od česa je odvisna velikost kolesarske čelade?

- A- Velikost ni pomembna
- B- Od znamke kolesa
- C- Od velikosti glave

S katerim simbolom so označene vnetljive snovi?

- A- S smrtno glavo
- B- Z orlom
- C- S plamenom

S katerim simbolom so označene strupene kemikalije?

- A- S smrtno glavo
- B- Z orlom
- C- S plameni

Katero številko za klic v sili ima policija?

- A- Center za obveščanje – 112
- B- Policija – 113
- C- 122
- D- 133

Kako pravilno namestimo kolesarsko čelado?

- A- Tako, da se premika po glavi in ne tišči
- B- 2 – 3 prste nad obrvi – bolj naprej, kot nazaj
- C- Čimbolj nazaj, na zatilje

Do kdaj mora otrok sedeti v otroškem sedežu?

- A- Odvisno od tega, kako odločita starša
- B- Do dopolnjenega 12. leta, oz. do višine 150 cm
- C- dokler se lahko stlačimo v otroški sedež

Katere naravne nesreče poznate? Naštej dve:

Poplave, potres, nesreča s kemikalijami, plazovi, poplave, nevihte, ogenj.

Zemlja se strese – potres. Kaj moramo takoj storiti, če smo v prostoru (razredu)?

- A- Tečemo na prosto
- B- Postavimo se med podboje vrat ali poiščemo varnost pod mizo
- C- Ne napravimo ničesar in počakamo, kaj se bo zgodilo

Kje ne smemo spuščati otroških zmajev? V bližini:

- A- Dreves
- B- Igrišč
- C- Električnih napeljav

Ali je nevarno ob nevihti plavati v jezeru?

- A- Da
- B- Ne

Dodatno vprašanje: Zakaj?

Ali si lahko pri kopanju v kadi sušimo lase s sušilcem?

- A- Da
- B- Ne

Dodatno vprašanje: Zakaj?

Ali se lahko sami odpravimo na pohod v gore?

- A- Da
- B- Ne

Dodatno vprašanje: Zakaj?

Ali mora pripadnik Slovenske vojske upoštevati predpise o varovanju okolja?

- A- da, ampak samo, ko je oblečen v uniformo
- B- ne, ker vojaki ne rabijo varovati okolja
- C- da, vedno in povsod

Kam odlagamo ostanke strupenih gospodinjskih kemikalij?

- A- Med posebne odpadke
- B- Skrivamo v gozdu
- C- Ostanke stresemo v straniščno školjko

Kako zapustimo gorečo zgradbo?

- A- Skočimo skozi okno – ampak samo s padalom
- B- Po označenih potek za izhod v sili
- C- Z dvigalom

Ali lahko pri požaru uporabljamo dvigalo?

- A- Da
- B- Ne

Kaj naredimo, če začne goreti olje v ponvi?

- A- Tečemo vstran
- B- Požar pogasimo z vodo
- C- Na ponev damo pokrovko

Ali lahko samostojno vozimo kolo v cestnem prometu, če nismo opravili kolesarskega izpita?

- A- Da, vendar ne prej, ko dopolnimo 14 let
- B- Ne
- C- Da, če poznamo pravila cestnega prometa

Kaj moramo narediti, če zazvoni telefon, medtem ko kuhamo?

- A- Pohitimo k telefonu
- B- Ponev odstranimo s štedilnika
- C- Zmanjšamo ogenj na štedilniku

Kaj naredimo, če si opečemo roko?

- A- Roko pomočimo v olje in nato v moko
- B- Roko si namažemo s kremo
- C- Roko držimo pod tekočo mrzlo vodo

Kaj naredimo, če izbruhne požar?

- A- Glasno kričimo na pomoč
- B- Pobegnemo ali skočimo skozi okno
- C- Pokličemo center za obveščanje (gasilce)

Kako se gibamo v prostoru, ki ga je zaradi požara zajel dim?

- A- Ker je dim lažji od zraka, se zadržuje pod stropom, zato se plazimo po kolenih
- B- Ostanemo, kjer smo in se ne premikamo
- C- Dim je težji od zraka, zato se zadržuje pri tleh, zato hodimo pokončno

Naštej dva primera, kjer se v gospodinjstvu ali v prostem času lahko urežemo?

- A- Nož, škarje, strojček za rezanje kruha
- B- Kuhinjski aparati
- C- Črepinje stekla, staro železo ...

Naštej dve pravili za kopanje?

- A- Ne skačemo segreti v vodo (Ohladiti se)
- B- Ne skačemo v neznane vode
- C- Ne hodimo v vodo s polnim želodcem
- D- Ob nevihti gremo takoj iz vode
- E- Upoštevamo pravila kopanja

Kako najdemo izhod iz zadimljenega prostora?

- A- Gibamo se ob steni
- B- Na slepo poskušamo priti iz prostora
- C- Počakamo, da pride kdo po nas

Katere osebne podatke nudimo v spletnih klepetalnicah?

- A- Vse, ker tako hitro najdemo veliko novih prijateljev
- B- Tiste, za katere nas vprašajo
- C- Nobenih osebnih podatkov, na podlagi katerih bi kdo lahko ugotovil, kje živimo, našo telefonsko številko...

S katerim znakom damo znak v sili v gorah? (1 odgovor)

- A- Klicanje
- B- Žvižganje
- C- Svetlobni znak
- D- Mobilni telefon

Katero številko za klic v sili ima center za obveščanje?

- A- Center za obveščanje – 112
- B- Policija – 113
- C- 122
- D- 133

Kdo mora obvezno uporabljati varnostno zaščitno čelado med vožnjo s kolesom (kolesarji)?

- A- starejši od 20 let
- B- starši
- C- otroci
- D- učitelji

Kdo sme samostojno kupovati in uporabljati pirotehnične izdelke?

- A- starejši od 10 let
- B- starejši od 14 let
- C- starejši od 18 let

Kje mora prečkati pešec vozišče (cesto) če je od prehoda za pešce oddaljen manj kot 100 metrov?

- A- Na označenem prehodu za pešce
- B- Na mestu kjer se nahaja vendar, ko se prepriča, da lahko to varno stori
- C- Pešec ima vedno prednost ter lahko prečka vozišče

Kaj mora nositi s sabo pešec, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti po vozišču ali tik ob njem? (našteti vsaj eno stvar)

Kresničko, odsevne trakove na oblačilih, svetla oblačila, odsevne trakove na predmeti, svetilko s belo svetlobo...

Ali se lahko na kolesu z motorjem (skuterju) prevažajo tri ali več oseb?

- A- DA
- B- NE (samo toliko oseb, kot je sedežev)
- C- DA, če je na njem več sedežev

Kdo je lahko potnik na motornem kolesu?

- A- Oseba starejša od 12 let
- B- Oseba starejša od 16 let
- C- Oseba starejša od 18 let

Kaj je med vožnjo s kolesom prepovedano početi? Naštej dve nepravilnosti:

- izpustiti iz rok krmilo kolesa
- dvigovati noge s pedal
- voditi, vleči ali potiskati druga vozila (drugo kolo)
- pustiti se vleči ali potiskati
- prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji
- voziti druge osebe, razen, če zakon ne določa drugače

Komu se zaupaš, če se kdo do tebe vede nasilno.

- A- sosedu
- B- staršem ali učiteljici
- C- neznanцу

Vojak vozi vojaško vozilo. Ko pripelje do prehoda za pešce, kjer čakajo pešci, da prečkajo cesto, kaj mora storiti

- A- potrobiti in jih pozdraviti
- B- potrobiti, da se umaknejo in peljati hitreje
- C- ustaviti, kot vsi drugi vozniki
- D- ustaviti in jih pospremiti preko ceste

Zakaj morajo vojaki med usposabljanjem in urjenjem upoštevati nadrejenega?

- A- zaradi tega, ker je starejši
- B- zaradi varnosti
- C- zaradi pravila: šibkejši vedno uboga močnejšega

Kako se dogovorimo za sestanek s prijateljem, ki smo ga spoznali preko spletne klepetalnice?

- A- Nikoli se ne dogovorimo za sestanek. Če je želja prevelika, mora z nami odrasla oseba, za srečanje pa se dogovorimo na javnem kraju
- B- Dogovorimo se za prostor in čas, ko nismo v šoli
- C- Tako, da bosta oba imela čas in ne kompliciramo

Na internetu opaziš žaljiv, sovražen in neprimeren govor. Kaj lahko narediš?

- a) Objavo prijaviš moderatorju spletne strani, Spletnemu očesu ali policiji in tožilstvu.
- b) Objavo deliš naprej, saj ga more videti še tvoj prijatelj.
- c) Objavo pušiš, saj tako ne moreš nič spremeniti.

Med igranjem spletne igre te neznan soigralec vpraša za tvoje osebne podatke. Kaj storiš?

- a) Brez zadržkov objaviš ime, priimek, naslov in tvojo starost.
- b) Brez zadržkov objaviš tvoje podatke, a poveš tvojim staršem.
- c) Za igranje spletnih iger vedno uporabljaš varne vzdevke in gesla. Neznancem, ki jih spoznaš med igranjem iger, svojih osebnih podatkov ne posreduješ.

Na aplikacijah Facebook, Twitter itd. je možnost objave tvoje telefonske številke. Kaj storiš?

- a) Telefonsko številko takoj objaviš, saj te bodo tako lahko vedno vsi poklicali.
- b) Tvoja številka mobilnega telefona je osebni podatek, zato ga ne objavljaš kar tako na spletu in je ne daješ komurkoli.
- c) Telefonsko številko objaviš, saj jo vidijo lahko le tvoji prijatelji.

S prijatelji posnameš video posnetek in fotografije, ki bi jih rad objavil na internetu. Ali lahko?

- a) Kaj počneš s tvojimi posnetki je samo tvoja stvar, ne glede na to kdo je na posnetkih.
- b) Posnetke objaviš le če so zelo smešni.
- c) Če nekoga slikaš in posnetek nato objaviš na spletu, moraš prej vprašati za dovoljenje.

Starši so ti kupili mobilni telefon. Na kraj moreš biti pri uporabi posebej pozoren?

- a) Telefon imaš vedno v modnem ovitku.
- b) Zvonjenje telefona in/ali pogovarjanje v kinu, gledališču, med poukom, v bolnišnici je nedopustno.
- c) Zvonjenje nastaviš čim glasneje, saj ga iz šolske torbe drugače ne slišiš.

Na družabnih omrežjih ti veliko oseb pošilja prošnje za prijateljstvo. Kaj storiti?

- a) Več prijateljev imaš, bolje je.
- b) Vsak ne more biti tvoj spletni prijatelj! Za prijatelje v družabnih omrežjih in klepetu sprejemaj le ljudi, ki jih dobro poznaš in se razumeš z njimi.
- c) Sprejmeš samo prijatelje, ki imajo objavljene zanimive slike.